

**ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE  
WOJEWODY LUBUSKIEGO**

**NR NK-I.4131.104.2013.AZie**

z dnia 24 kwietnia 2013 r.

**Rada Miejska w Żarach**

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym ( t.j. Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność doręczonej w dniu 8 kwietnia 2013r. uchwały Nr XXVI/34/13 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 marca 2013r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żary o statusie miejskim na rok 2013.

**Uzasadnienie**

Na sesji w dniu 28 marca 2013r. Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żary o statusie miejskim na rok 2013.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo tj. art. 11a ust.1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2003r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (ust.2 ). Program ten zawiera również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych kosztów (ust. 5).

Analizując przedmiotową uchwałę stwierdzić należy, że Rada Miejska w Żarach podejmując ten akt nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Akt nie normuje bowiem wszystkich wymaganych prawem elementów.

Wbrew wymogowi wymienionemu w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt kwestionowana uchwała nie wskazuje gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, co oznacza, że nie wypełnia nałożonych przepisem ustawy obowiązkowych regulacji. Wymogu tego nie spełniają zapisy zawarte w § 5 ust. 2 załącznika Nr 1 do uchwały, w którym Rada przekazała Burmistrzowi kompetencję do wskazania gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich. Zaznaczyć należy, że ustawodawca na mocy w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt upoważnił wyłącznie radę gminy do wskazania gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich. Nie zezwolił natomiast na deregowanie tego obowiązku na inny podmiot, w tym na Burmistrza. Ponadto podkreślić należy, że przepis ust. 2 artykułu 11a w pkt 1-8 zawiera wyczerpujące wyliczenie zagadnień, które program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt musi regulować. Oznacza to, że w uchwale rada gminy nie powinna zamieszczać postanowień, które wykraczają poza treść art. 11a ust.

2 ustawy, a jednocześnie muszą znaleźć się w nim postanowienia odnoszące się do wszystkich punktów. Przedmiotowy program, uchwalony na podstawie powołanego przepisu, musi formułować postanowienia w granicach upoważnienia ustawowego, regulując kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej. Brak jednego z tych elementów stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

W przedmiotowej uchwale brak jest również regulacji dotyczących poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt, które stanowią obligatoryjny element programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Przesądza o tym przepis art. 11a ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie zwierząt.

Jednocześnie regulacje zawarte w § 2 ust. 1 pkt 4 oraz w Rozdziale 5 (§ 13) załącznika Nr 1 do uchwały dotyczące edukacji mieszkańców w zakresie opieki nad zwierzętami wykraczają poza przyznane radzie kompetencje w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. Kwestia edukowania mieszkańców nie wchodzi w zakres programu, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy, a co za tym idzie nie może być regulowana w drodze omawianego programu.

Z kolei w przypadku § 2 ust. 2 pkt 4 załącznika Nr 1 do uchwały Rada postanowiła, że realizatorami programu są organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Wskazać w tym miejscu należy, że program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt jest aktem o charakterze wewnętrznym skierowanym do organów gminy oraz podporządkowanych gminie podmiotów. Jak sama nazwa wskazuje, dotyczy wyłącznie przygotowania i realizacji zadania własnego gminy, jakim jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi tj. nieposiadającymi właściciela. Zwrócić należy również uwagę na fakt, iż kwestie dotyczące współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi reguluje rada gminy w uchwale w przedmiocie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, którego podstawa prawna została określona w art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.). Jak już wyżej wskazano program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt jest aktem o charakterze wewnętrznym skierowanym do organów gminy oraz podporządkowanych gminie podmiotów, dlatego też brak jest również podstaw do wskazywania Policji, jako jednego z realizatorów programu (§ 2 ust. 2 pkt 2 załącznika Nr 1 do uchwały).

Rada Miejska nie była również uprawniona do przyjęcia regulacji w zakresie ponoszenia przez właścicieli zwierząt kosztów związanych z pobytem zwierzęcia w schronisku (§ 8 ust. 4 załącznika Nr 1 do uchwały), czy też decydowania kiedy zagubione zwierzęta uznaje się za porzucone z zamiarem wyzbycia (§ 8 ust. 5 załącznika Nr 1 do uchwały). Przepis art. 11a ustawy określa elementy obligatoryjne (ust. 2 i 5) jak i fakultatywne programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi (ust. 3) i organ stanowiący gminy nie jest władny do wychodzenia poza wskazaną w przepisie rangi ustawowej delegację. Rada miejska obowiązana jest działania w granicach i na podstawie prawa, a zatem w granicach wyznaczonych normami kompetencyjnymi.

W powyższej sprawie na uwagę zasługują wyrok wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 4 grudnia 2012r., WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012r., sygn. akt II SA/Wr 686/12, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 4 grudnia 2012r. II SA/Wr 663/12.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego  
Dyrektor Wydziału Nadzoru  
i Kontroli

**Teresa Kaczmarek**